

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce: **Y. M.**, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, poštovní schránka 21/OAM, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, proti rozhodnutí ze dne 3. 6. 2003, č. j. OAM-4068/VL-07-P08-2002, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 20. 5. 2004, č. j. 30 Az 193/2003-25,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se odmítá.**
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 3. 6. 2003 neudělil žalovaný žalobci azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu; zároveň vyslovil, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Žalobce napadl toto rozhodnutí včasnou žalobou, kterou však Krajský soud v Hradci Králové zamítl svým rozsudkem ze dne 20. 5. 2004; v řízení před správním orgánem neshledal žádné vady a přisvědčil žalovanému i v posouzení důvodu, pro nějž žalobci nebyl azyl udělen. Zároveň žalobce poučil o tom, že proti rozsudku může podat kasační stížnost, a sdělil mu též, že v řízení o kasační stížnosti musí být zastoupen advokátem.

Žalobce (stěžovatel) podal v zákonné lhůtě proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové kasační stížnost. Namítl v ní nesprávné posouzení právní otázky soudem, vady správního řízení a vady řízení před soudem. Navrhl, aby byl napadený rozsudek krajského soudu zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. V kasační stížnosti zároveň požádal o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce. Požádal též o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti; tato žádost se však – s ohledem na odmítnutí kasační stížnosti – stala bezpředmětnou.

Usnesením ze dne 31. 8. 2004 vyzval krajský soud stěžovatele, aby ve lhůtě tří týdnů od doručení usnesení zaslal soudu vyplněný a potvrzený formulář potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech; ve výroku též uvedl, že nevyhoví-li stěžovatel této výzvě, bude jeho žádost o ustanovení zástupce zamítnuta. Usnesení bylo stěžovateli

doručováno na adresu uvedenou v kasační stížnosti; stěžovatel však nebyl při doručování dne 3. 9. 2004 zastížen. Zásilka byla proto uložena na poště; zde si ji stěžovatel v úložní lhůtě nevyzvedl, a následně tedy byla vrácena krajskému soudu jako nevyžádaná. Jak vyplynulo ze sdělení Pošty Březová, stěžovatel se na soudu známé adrese v době doručování zdržoval; soud tak považoval usnesení za doručené v důsledku fikce doručení dnem 6. 9. 2004.

Usnesením ze dne 18. 1. 2005 zamítl krajský soud stěžovatelovu žádost o ustanovení zástupce: stěžovatel totiž – ač mu byla doručena výzva soudu v tomto smyslu – neprokázal, že nemá dostatečné prostředky k ochraně svých práv. Zároveň soud stěžovatele vyzval, aby ve lhůtě jednoho měsíce od doručení usnesení předložil plnou moc udělenou advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti; ve výroku tohoto usnesení jej zároveň poučil o tom, že pokud stěžovatel výzvě nevyhoví, kasační stížnost bude předložena Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí (v odůvodnění pak zdůraznil, že nedostatek zastoupení by bránil kasační stížnost projednat).

Stěžovatel nebyl při doručování usnesení dne 25. 1. 2005 opět zastížen a zásilku si v úložní lhůtě nevyzvedl; ta se poté vrátila soudu jako nevyžádaná. Soud si poté nahlédnutím do evidence žalovaného ověřil, že stěžovatel je stále (a to již od 2. 7. 2004) hlášen na této adrese a jiné místo jeho pobytu není známo. I tato výzva byla tedy stěžovateli doručena fikcí dne 4. 2. 2005; stěžovatel na ni ovšem nereagoval ani ve stanovené lhůtě, ani později, a krajský soud proto předložil věc Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud nemohl o kasační stížnosti věcně jednat a odmítl ji z následujících důvodů.

Podle ustanovení § 105 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), musí být stěžovatel v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Stěžovatel přes výzvu k doložení zastoupení advokátem nepředložil plnou moc udělenou advokátovi; sám ovšem nemá vysokoškolské právnické vzdělání vyžadované pro výkon advokacie. Povinné zastoupení advokátem je přitom podmínkou řízení o kasační stížnosti, bez jejíhož splnění nelze v řízení pokračovat.

Účastníku řízení, u něhož jsou předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a u nějž je to třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce (§ 35 odst. 7 s. ř. s.); osvobozen od soudních poplatků však může být účastník jen tehdy, pokud doloží, že nemá dostatečné prostředky (§ 36 odst. 3 s. ř. s.). Stěžovatel sice v kasační stížnosti požádal o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce, avšak nedoložil soudem požadované skutečnosti, a neumožnil tak soudu zvážit, zda předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, resp. pro ustanovení zástupce, opravdu splňuje.

K tomu se na okraj poznamenává, že jak výzva k předložení potvrzení o majetkových poměrech, tak výzva k doložení plné moci advokáta byla stěžovateli doručena fikcí; toto tzv. náhradní doručení je institutem, který – jsou-li k tomu dány zákonné předpoklady – zcela nahrazuje doručení skutečné. Proto s ním zákon také spojuje totožné následky: třetím

(resp. - v případě zásilek určených do vlastních rukou – desátým) dnem úložné lhůty se tak výzva považuje za doručenou a následujícího dne začíná běžet lhůta k jejímu splnění. Stěžovatel si ani jednu z výzev nepřevzal, byť se na dané adrese zdržoval, jak je zjevné z vrácených zásilek i z vyjádření pošty; přitom nesdělil soudu ani jinému orgánu (žalovanému či cizinecké policii) jinou adresu, kam by mu bylo možno s větším úspěchem doručovat. Nevyvinul tak ani minimální míru procesní aktivity, kterou lze od účastníků soudního řízení požadovat.

Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost odmítl pro nesplnění podmínky řízení spočívající v zastoupení advokátem na základě ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. užitého přiměřeně podle ustanovení § 120 s. ř. s.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 26. května 2005

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu